

KONFERENCJA „ECHA KONGRESÓW 2025” W IŁAWIE: STRATEGIE PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ W OBLICZU GLOBALNYCH WYZWAŃ

Konferencja Naukowa „Echa Kongresów 2025”, zorganizowana w Iławie w dniach 4–5 listopada 2025 r., stanowiła forum dla wymiany wiedzy na temat najpilniejszych problemów i innowacji w sektorze weterynaryjnym i hodowlanym, skupiając się na produkcji świń oraz bydła. Organizowana przez Wydział Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie wraz z Polskim Towarzystwem Nauk Weterynaryjnych i PAN, impreza podsumowała doniesienia z kluczowych europejskich kongresów (EBC w Nantes oraz ESPHM w Bernie).

Zmiany klimatyczne wpływają na rentowność hodowli

Jednym z centralnych tematów było omówienie konsekwencji globalnego ocieplenia dla produkcji. Prof. Romuald Zabiel-ski ostrzegł przed rosnącym deficytem białka zwierzęcego w Unii Europejskiej, wskazując na zagrożenia płynące z fal upa-łów, susz i rozszerzania się chorób tropi-kałnych. Zwrócono uwagę na paradoks chowu bydła: choć rasy wysokowydajne są wrażliwsze na ciepło, to generują niższy ślad węglowy na jednostkę produktu w po-równaniu do krów o niskiej wydajności. Wśród rozwiązań mitygacyjnych, obok optymalnego zarządzania stadem, wyróż-niono innowacyjne dodatki paszowe, tak-kie jak 3-NOP, zdolne do redukcji emisji metanu u bydła o 20–30 %. W sektorze trzody chlewnej i drobiu kluczowym wy-zwaniem jest natomiast stres cieplny, któ-ry drastycznie obniża płodność i przyro-sty. Podkreślono, że konieczność stałego chłodzenia pomieszczeń przyczynia się do wysokiego zużycia energii elektrycznej, generując dodatkowy ślad węglowy.

Nowoczesne zarządzanie zdrowiem świń

Kwestie zdrowia trzody chlewnej zdomi-nowały obrady, zwłaszcza w kontekście

Konferencję otworzył prof. Zygmunt Pejsak.

Od lewej: Zygmunt Kowalski, Romuald Zabielski, Krzysztof Jażdżewski.

Dyskusje w gronie ekspertów.

Egzemplarze „Życia Weterynaryjnego” były dostępne przez cały czas trwania konferencji.

walki z chorobami takimi jak PRRS i Adenomatoza. Carlos Casanovas z Hiszpanii przedstawił strategię kontroli wysoce zjadliwego wariantu PRRS-1 „Rosalia”. Zaznaczył, że kluczowym środkiem bioasekuracji wewnętrznej jest wdrożenie systemów zarządzania partiami (BM>1w), w tym 5-tygodniowego cyklu (BM5w28d), który umożliwia rygorystyczne stosowanie zasady: Całe Pomieszczenie Pełne – Całe Pomieszczenie Puste (CPP-CPP), minimalizując krążenie wirusa między grupami zwierząt.

Prof. Zygmunt Pejsak podsumował z kolei sukces duńskiego programu eradykacji PRRS, który doprowadził do istotnego spadku zużycia antybiotyków. W kontekście profilaktyki, szczególną uwagę zwrócono na szczepienia przeciw Adenomatozie (*Lawsonia intracellularis*), które przyniosły wysoki zwrot z inwestycji (ROI 15:1), redukując śmiertelność i poprawiając wykorzystanie paszy. Co zaskakujące, odnotowano również, że szczepienie to miało pozytywny wpływ na ograniczenie kanibalizmu związanego z obgryzaniem ogonów, co potwierdza wieloczynnikową etiologię tego problemu.

Dodatkowym, dramatycznym elementem była analiza kosztów afrykańskiego pomoru świń (ASF) w Polsce, która wy-

kazała, że straty dla polskiej gospodarki przekroczyły już 20 mld zł, z czego największe ponieśli rolnicy. Podkreślono, że ogniska pojawiają się nieproporcjonalnie często w największych stadach (powyżej 1000 sztuk).

Mikrobiom, AI i nowe technologie aplikacji szczepionek

Konferencja objęła również perspektywiczne dziedziny, takie jak mikrobiom i sztuczna inteligencja. Prof. Tomasz Schwarz w wykładzie o mikrobiomie podkreślił jego kluczowe znaczenie dla zdrowia zwierząt. Zaznaczył, że nadmiar białka w paszy jest głównym czynnikiem ryzyka zaburzeń, ponieważ podnosi pH jelit, sprzyjając patogenom. Wskazał, że celową strategią jest stosowanie probiotyków, prebiotyków i zakwaszaczy, a także enzymów uwalniających prekursorzy prebiotyczne ze zbóż, wspierając w ten sposób naturalne mechanizmy obronne jelita.

Rewolucję w profilaktyce zasygnalizował lek. wet. Marek Michalski, omawiając doświadczenia ze szczepieniami śródskórnymi (ID). Mała dawka 0,2 ml, aplikowana bezigłowo, wywołuje równie skuteczną odpowiedź immunologiczną, co tradycyjne iniekcje domięśniowe, ofe-

rując jednocześnie ogromną poprawę dobrostanu zwierząt (redukcja stresu i bólu) oraz bezpieczeństwa biologicznego (eliminacja ryzyka transmisji zakażeń przez igłę).

Przyszłością zarządzania stadem są systemy oparte na Sztucznej Inteligencji (AI). Dr Andrzej Jarzynowski przedstawił potencjał AI w automatycznym wykrywaniu chorób i optymalizacji warunków środowiskowych. Zwrócił uwagę, że dzięki tanim kamerom CCTV i smartfonom, technologie te stają się dostępne, a ich wdrożenie jest kluczowe dla poprawy wydajności i dobrostanu, co jest regulowane nowymi przepisami unijnymi (AI Act).

W kontekście dobrostanu, poruszono także kwestię przechodzenia na bezjarzmowe systemy utrzymania loch (kojce swobodne), które są niezbędne dla możliwości wyrażania naturalnych zachowań (np. budowy gniazda) i mają pozytywny wpływ na witalność prosiąt. Konferencję zamknęła prezentacja nowej linii genetycznej NEXUS 100, ukierunkowanej na stabilność i przeżywalność prosiąt oraz promowanej jako 100% wolna od PRRS, co jest odpowiedzią na rynkowe zapotrzebowanie na bezpieczne i przewidywalne stada. ●

Monika Cukiernik